

POSTANOWIENIE

Dnia 6 grudnia 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Katarzyna Gonera (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Bogusław Cudowski

SSN Małgorzata Gersdorf

w sprawie z powództwa M. Z.

przeciwko K. Bank Spółce Akcyjnej w W.

o odszkodowanie z tytułu nieuzasadnionego wypowiedzenia umowy o pracę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 6 grudnia 2011 r.,

zażalenia powódki na postanowienie Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i

Ubezpieczeń Społecznych w Ł.

z dnia 30 czerwca 2011 r.,

1. oddała zażalenie;

2. zasądza od powódki na rzecz strony pozwanej kwotę 120 (sto dwadzieścia) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy – Sąd Pracy w Ł. wyrokiem z 23 lutego 2011 r., ... 134/10, zasądził od pozwanego K. Bank S.A. w W. na rzecz powódki M. Z. odszkodowanie z tytułu nieuzasadnionego wypowiedzenia umowy o pracę w wysokości 11.672,64 zł oraz 1.800 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego powódki. Sąd umorzył postępowanie w zakresie roszczenia o przywrócenie do pracy.

Apelację od powyższego wyroku wniosła strona pozwana, zaskarżając wyrok ten w całości.

W odpowiedzi na apelację pełnomocnik powódki wniósł o jej oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego w kwocie dwukrotności stawki określonej w § 12 ust. 1 pkt 1 w związku z § 11 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.). Podniósł, że Sąd pierwszej instancji nie przywrócił powódki do pracy, ponieważ pierwotne roszczenie zostało cofnięte na rzecz roszczenia o trzymiesięczne odszkodowanie.

Sąd Okręgowy w Ł. – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z 30 czerwca 2011 r., ... 112/11, oddalił apelację i zasądził od strony pozwanej na rzecz powódki kwotę 60 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w drugiej instancji i oddalił wniosek powódki o zwrot kosztów zastępstwa procesowego w pozostałej części. Orzekając o kosztach procesu za drugą instancję Sąd Okręgowy powołał się na art. 98 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. i § 13 ust. 1 pkt 1 w związku z § 11 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.

Zażalenie na postanowienie w przedmiocie zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w drugiej instancji, zawarte w punkcie drugim wyroku Sądu Okręgowego z 30 czerwca 2011 r., w części w jakiej Sąd Okręgowy oddalił wniosek powódki o zasądzenie od pozwanego zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 1.800 zł, wniósł pełnomocnik powódki.

Zaskarżonemu orzeczeniu (postanowieniu w przedmiocie zwrotu kosztów procesu) pełnomocnik powódki zarzucił naruszenie: 1) § 2 ust. 2, § 3 ust. 1, § 12 pkt 2 oraz § 13 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu w związku z art. 98 k.p.c., poprzez zasądzenie na rzecz

powódki zwrotu kosztów zastępstwa procesowego poniżej stawki minimalnej przewidzianej w wymienionych przepisach oraz nieuwzględnienie przez Sąd drugiej instancji nakładu pracy pełnomocnika wymaganego przy reprezentowaniu interesów powódki w toku postępowania odwoławczego; 2) art. 328 § 2 k.p.c. w związku z art. 361 k.p.c. poprzez brak merytorycznego uzasadnienia orzeczenia w przedmiocie zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, tj. niewskazanie przyczyn, dla których Sąd odmówił uwzględnienia wniosku powódki w całości.

Pełnomocnik skarżącej wniósł o zmianę zawartego w wyroku Sądu Okręgowego z 30 czerwca 2011 r. postanowienia w zakresie kosztów procesu za drugą instancję poprzez zasądzenie na rzecz powódki zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 1.800 zł oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.

Pełnomocnik skarżącej podniósł, że orzeczenie w zaskarżonej części narusza § 2 ust. 2, § 3 ust. 1, § 12 pkt 2 oraz § 13 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych w związku z art. 98 k.p.c. poprzez zasądzenie na rzecz powódki zwrotu kosztów zastępstwa procesowego poniżej stawki minimalnej przewidzianej w wymienionych przepisach oraz nieuwzględnienie przez Sąd drugiej instancji nakładu pracy pełnomocnika wymaganego przy reprezentowaniu interesów powódki w toku prowadzonej sprawy. Powódka dochodziła odszkodowania za nieuzasadnione wypowiedzenie umowy o pracę w kwocie 11.672,64 zł, które zostało w całości przyznane wyrokiem Sądu pierwszej instancji. Wyrok ten został w całości utrzymany w mocy przez Sąd drugiej instancji. Zgodnie z § 13 ust. 1 rozporządzenia stawka minimalna za prowadzenie przedmiotowej sprawy w postępowaniu apelacyjnym przed Sądem Okręgowym powinna zostać ustalona w oparciu o § 12 pkt 2 oraz § 13 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia. Stawka ta powinna wynosić co najmniej 50 % stawki ustalonej na podstawie § 12 pkt 2 rozporządzenia i nie mniej niż 60 zł. Stawka minimalna ustalona w oparciu o § 12 pkt 2 rozporządzenia za prowadzenie sprawy o odszkodowanie przed Sądem pierwszej instancji wynosi 1.800 zł. Taką wysokość zwrotu kosztów zastępstwa procesowego przyznał powódce Sąd pierwszej instancji. Zatem zgodnie z § 13 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia, stawka minimalna za prowadzenie sprawy w postępowaniu apelacyjnym przed Sądem Okręgowym

wynosi 900 zł, a nie jak przyjął Sąd drugiej instancji 60 zł. Sąd drugiej instancji, orzekając w przedmiocie zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, nie wziął pod uwagę dyspozycji § 3 ust. 1 rozporządzenia, nie uwzględnił nakładu pracy pełnomocnika włożonego w reprezentowanie interesów powódki przez Sądem Okręgowym. Ponieważ apelacja pozwanego została w całości oddalona jako całkowicie bezzasadna na podstawie art. 385 k.p.c., to on powinien ponieść ciężar rzeczywistych wydatków związanych z zapewnieniem pomocy prawnej przed Sądem odwoławczym, które powstały po stronie powódki, zgodnie z art. 98 § 1 k.p.c.

Odpowiedź na zażalenie w imieniu strony pozwanej złożył jej pełnomocnik, wnosząc o oddalenie zażalenia w całości oraz zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów postępowania zażaleniowego wraz z kosztami zastępstwa procesowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie nie jest uzasadnione.

Sąd Okręgowy orzekł o kosztach zastępstwa procesowego powódki przed Sądem drugiej instancji zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, chociaż powołana podstawa prawna rozstrzygnięcia jest oczywiście wadliwa. Sąd Okręgowy powołał się bowiem na treść § 13 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu, który stanowi, że stawka minimalna wynosi za prowadzenie sprawy o odszkodowanie za niesłuszne skazanie lub ukaranie, aresztowanie lub zatrzymanie - 120 zł, a § 6 nie stosuje się. Rozpoznawana sprawa nie była tymczasem sprawą o odszkodowanie za niesłuszne skazanie lub ukaranie, aresztowanie lub zatrzymanie. Przedmiotem sprawy przed Sądem drugiej instancji było odszkodowanie z tytułu nieuzasadnionego wypowiedzenia umowy o pracę.

Wysokość wynagrodzenia pełnomocnika, będącego radcą prawnym, w postępowaniu apelacyjnym w sprawie o odszkodowanie za niezgodne z prawem

lub nieuzasadnione wypowiedzenie umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony powinna być ustalona w oparciu o § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia (zgodnie z którym stawka minimalna za prowadzenie spraw w postępowaniu apelacyjnym wynosi przed sądem okręgowym - 50 % stawki minimalnej, a jeżeli w pierwszej instancji nie prowadził sprawy ten sam radca prawny - 75 % stawki minimalnej, w obu wypadkach nie mniej niż 60 zł) w związku z § 11 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia (zgodnie z którym stawka minimalna za prowadzenie sprawy z zakresu prawa pracy o nawiązanie umowy o pracę, uznanie wypowiedzenia umowy o pracę za bezskuteczne, przywrócenie do pracy lub ustalenie sposobu ustania stosunku pracy wynosi 60 zł).

Nie ma racji skarżący, że w rozpoznawanej sprawie powinien mieć zastosowanie § 12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia, który dotyczy stawki minimalnej w postępowaniu apelacyjnym przed sądem apelacyjnym, podczas gdy w rozpoznawanej sprawie sądem odwoławczym był sąd okręgowy, a nie sąd apelacyjny.

W rozpoznawanej sprawie nie ma też zastosowania § 11 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia, zgodnie z którym stawka minimalna za prowadzenie sprawy z zakresu prawa pracy o wynagrodzenie za pracę lub odszkodowanie inne niż wymienione w pkt 4 wynosi 75% stawki obliczonej na podstawie § 6 rozporządzenia od wartości wynagrodzenia lub odszkodowania będącego przedmiotem sprawy.

Kwestia podstawy prawnej ustalenia wysokości wynagrodzenia pełnomocnika procesowego strony, będącego adwokatem lub radcą prawnym, w sprawie o odszkodowanie za niezgodne z prawem lub nieuzasadnione rozwiązanie przez pracodawcę umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony była już kilkakrotnie przedmiotem wypowiedzi Sądu Najwyższego.

W uchwale z 7 sierpnia 2002 r., III PZP 15/02 (OSNAPiUS 2003 nr 12, poz. 285, LEX nr 54760), Sąd Najwyższy wyraził pogląd, że w sprawie toczącej się na skutek odwołania od wypowiedzenia umowy o pracę należy przyjmować jednakową podstawę do zasądzenia kosztów zastępstwa prawnego, niezależnie od wyboru żądania. Już wówczas zwrócono uwagę, że wynagrodzenie pełnomocnika procesowego powinno być ustalone na jednakowych zasadach (w takiej samej wysokości) niezależnie od tego, czy pracownik dochodzi uznania wypowiedzenia za

bezskuteczne, przywrócenia do pracy, czy też odszkodowania za niezgodne z prawem lub nieuzasadnione rozwiązanie umowy o pracę za wypowiedzeniem.

Ten kierunek wykładni przepisów dotyczących ustalenia podstawy wynagrodzenia pełnomocnika w sprawie o odszkodowanie za niezgodne z prawem rozwiązanie umowy o pracę znalazł kontynuację w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 24 lutego 2011 r., I PZP 6/10 (OSNP 2011 nr 21-22, poz. 268, LEX nr 707475), w której przyjęto, że podstawę zasądzenia przez sąd opłaty za czynności adwokata z tytułu zastępstwa prawnego w sprawie ze stosunku pracy o odszkodowanie, o którym mowa w art. 56 § 1 w związku z art. 58 k.p., stanowi stawka minimalna określona w § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz. 1348 ze zm.). Uchwale tej nadano moc zasady prawnej, co oznacza, że wszystkie składy orzekające Sądu Najwyższego są związane przedstawioną w niej wykładnią przepisów prawa.

Co prawda, uchwała Sądu Najwyższego z 24 lutego 2011 r., I PZP 6/10, dotyczy rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia (podczas gdy w rozpoznawanej sprawie roszczenie powódki obejmowało odszkodowanie za nieuzasadnione wypowiedzenie umowy o pracę) oraz wynagrodzenia adwokata (podczas gdy powódkę w rozpoznawanej sprawie reprezentował radca prawny), jednak argumentacja prawna przedstawiona w tej uchwale ma zastosowanie w jednakowym stopniu do wynagrodzenia adwokatów i radców prawnych oraz do spraw o odszkodowanie dochodzone na podstawie art. 56 § 1 w związku z art. 58 k.p. albo na podstawie art. 45 § 1 w związku z art. 47¹ k.p.

Mimo powołania przez Sąd Okręgowy błędnej podstawy rozstrzygnięcia, zaskarżone postanowienie odpowiada prawu - jest zgodne z treścią § 12 ust. 1 pkt 1 w związku z § 11 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu. Sposób rozstrzygnięcia przez Sąd Okręgowy o wynagrodzeniu pełnomocnika powódki będącego radcą prawnym w postępowaniu

apelacyjnym potwierdza także powołana uchwała Sądu Najwyższego z 24 lutego 2011 r., I PZP 6/10.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy oddalił zażalenie na podstawie art. 394¹ § 3 k.p.c. w związku z art. 398¹⁴ k.p.c. Na wniosek strony pozwanej orzeczono o kosztach postępowania zażaleniowego – na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. w związku z § 12 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.